KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 11 października roku 1834. pismo to wychodzi codziennie wyjąwszy niedziele i święta o godzinie 3 z południa.

N^{er} 10.

Przedpłata kwartalna zł. 5. Numer pojedynczy groszy 3.

Prenumerata przyjmuje się w Krakowie w handlach PP. Chłasko przy ulicy szczepańskiéj, Kalisińskiego przy ulicy floriańskiéj i na Kleparzu, Jaczmierskiego, Kocha, Cybulskiego, Kaczmarskiego w rynku, Göbla pod krukiem, Schrejbra przy ulicy grodzkiéj, Maryi Oswald na Stradomiu, i Fajntucha pod pelikanem N. 97 na Kazimierzu.

KRAKÓW. *Komitet do zakupienia sreber na monetę krajową przez Senat ustanowiony.* Podaje do publicznej wiadomości: iż dla spiesznièjszego nabycia srebra na monetę tutejszo-krajową przez Rząd zakupić się mającego, postanowił cenę takowego srebra podnieść na jednej grzywnie czystego srebra do złp. 74 gr. 20 i w tym stósunku, czyste srebro, jako też i w różnych próbach, zakupować będzie.—O sposobie dostawy, każdy chęć sprzedarzy srebra mający, zechce się w Dzienniku Rządowym Nr 24 z dnia 7 Czerwca r. b. i Gazecie Krakowskiej Nr. 128 z d. 7 Czerwca r. b. zainformować — Gdyby zaś ktokolwiek życzył sobie podjąć się entrepryzy dostawienia całej potrzebnéj jeszcze Rządowi ilości srebra, to jest grzywien 525 srebra czystego, zechce się zgłosić do Wydziału Dochodów Publicz: i Skarbu, celem bliższego w tym względzie z Komitetem do tego wyznaczonym, porozumienia się.

Kraków 29 Września 1834 r.

HALLER.

Wesseli adj wydz. skar.

W drukarni Józefa Czecha wyszło dzieło pod tytułem: Początki fizyki dla szkół licealnych lub prywatnéj nauki przez Romana Markiewicza, część I. w 8ce w Krakowie 1834. Jest to, można by mówić, drugie odbicie Początków fizyki przez tegoż autora w r. 1819 wydanych, lubo rzeczą samą bardzo wiele jest odmienne od piérwszego, tak co do wielkości swojéj jakoteż przydanych nowych rozdziałow i wiadomości. Składa się z 25 i pół arkuszy i dwoch tablic połarkuszowych z figurami, a szczególniéj między innemi ma przydane pierwsze wiadomości Chemii, istotnie potrzebne do uzupełnienia początków téj nauki; główną zaś zaletę w tém znajduje iż jest domierzone do niniejszego stanu odkryć i ducha swéj nauki; zostawać bowiem na tym samym stopniu, jak przed 15 laty, byłoby nieodpuszczoną winą względem nauk fizycznych, w których każdy dzień przydaje zawsze coś więcéj do ich dawniejszych bogactw, bądź w teoryi bądź w praktyce, zmierzając do coraz wyzszego udoskonalenia. — Dopełnienie wyższych prawd i nieco zawilszych, zwłaszcza

co do teoryi Istot nieważkich, autor zostawia Części II. przeznaczonéj do użytku młodzi akademickiej

Cena dziś ogłoszonego dzieła jest złp. 6 na drukowym papiérze, zaś złp. 7 na welinowym.

Z Petersburga 13 (25) Września 6 b. m. o 7 godzinie zrana N. CESARZ Jmć z P. Jenerał-adjutantem Adlerbergį, w pożądanem zdrowiu wyjechał z Carskiego Sioła w zamierzoną podróż w głąb Rossji. — Podług otrzymanych już z drogi wiadomości, N. CESARZ Jmć stanąwszy 9 b. m. w Nowogrodzie, jeździł ztamtąd oglądać w tamecznym powiecie osady żołnierzy rolników, skąd wróciwszy, i po oebéjrzeniu korpusu kadetów Hra. Arakczajewa, puścił się w dalszą podróż do Moskwy

— Donoszą z Londynu dnia 26 z. m. że Parlament, który zoztał odroczony do d. 25 z. m. przez szczególną Kommissją Królewską do d 23 p. m. na nowo odłożony został. Po długiem oczekiwaniu ze strony admiralicji, ogłoszono d. 20 z. m że rozdane byc mają nagrody zwycięzcom Nawaryna. Officerowie, majtkowie i żołnierze są podzieleni na klassy, według stopnia

Donoszą z Berlina, że dotychczasowe królewskie Gimnazjum w Poznaniu jest zniesionem, a natomiast będą dwa pod innemi nazwiskami, to jest S. Maryi i Fryderyka Wilhelma.

Donoszą z Paryża d. 25. z m. że naturalny syn Napoleona Hr. Leon znajduje się teraz w Londynie, gdzie ma zaślubić córkę jednego z braci Napoleona.

Od niejakiego czasu rozchodzi się wieść w Paryżu, że Izby już w środku przyszłego miesiąca otwarte będą.

Techniczne przygotowawcze prace do osuszenia bagnistéj okolicy w kantonie Bern, już są ukończone; koszta wynoszą 2 miliony, ale mogą być łatwo odzyskane ze sprzedarzy, części osuszonéj ziemi — Izba parów w Paryżu zgromadzi się dnia 20 b. m, w celu roztrząsania i osądzania kwietniowych spraw spiskowych. — Legitymiści zgromadzają się w salonach w przedmieściu St. Germain, a bardziej jeszcze w Szwajcaryi, dokąd i policya francuzka wyséła swoich ajentów, aby ich miećna oku.

— Królowa rejentka hiszpańska ma teraz Minę, dla tego stan jej polepsza się. — Poczta angielska na morzu ma teraz 24 statków parowych. — Przeszło roczne wielorybołówstwo było obfite; z 1605 sztuk natopiono tłustości 14,508 beczek. —Piérwszy i pyszny gmach wybudowany bez rusztowania, znajduje się w Liverpool; parowa machina wszystko podawała murarzom i cieślom. — Państwa rzeszy niémieckiéj przystępują do jednego systemu celnego, co wielkie przyniesie handlowi korzyści. — Bawarya uekwipowała i wysłała już do Grecyi 4248 ochotników. — Z pomiędzy wszystkich synów i wnuków szacha perskiego, których ma 900, najbardziéj odznacza się Mehmed Mirza, następca tronu. — Karliści rozgłosili, jakoby Rodil miał być odwołany; tym czasem dowiadujemy się że z Vitioryi wrócił. — Lindeberg więzień w Sztokolmie ogłosił z tamtąd nowe wydanie dzieł swoich. — Wśród największej słabości, Don

Pedro zachował przytomność umysłu i rozmawia ciągle o sprawach Portugalii. — Dyrekcya kompanii wschodnio - indyiskiéj zaprowadza regularną pocztę na statkach parowych z Londynu przez morze śródziemne i czerwone do Bombai — Jenerał Sebastiani wyjeżdża do Neapolu, gdzie tak długo zabawi, aż zamęźcie królewnéj francuzkiéj z królewiczem neapolitańskim nastąpi. — Zwolennicy Burbonów traktują xięcia Bordo jako króla Henryka V.; zapomniona matka jego xiężna Berry jeździ znowu, ma być teraz w Szwajcaryi.

Cóż jest człowiek? czém jest życie ludzkie?

Człowiek jest złożony z ciała i duszy jest najwyższą na ziemi istotą, panem ziemi, jest na obraz i podobieństwo Boga stworzony, utworem, który jest kresem stworzeń boskich, utworem, którym się pyszni Stwórca Wszech rzeczy.

Człowiek, jako ciało należy do tej ziemi, a obarczony wszelkiemi potrzebami i dolegliwościami życia, jest słabą istotą i jak z prochu powstał, w proch się obróci

Człowiek, jako dusza należy do bóstwa, za życia jeszcze czuje zaród nieśmiertelności, a przez śmierć z więzów ciała uwolniony wraca do źródła swojego, wpływa jako kropelka wody do nieogarnionego niczém morza.

Fizyczność, to jest: wszelkie funkcye życia człowieka zostawiamy w sztuce biegłym, a nas zajmie stan moralno - polityczny jego.

Losem w przestrzeń świata rzuconym bywa, czyliż więc słusznie nadymamy się przypadkowemi darami ślepego losu? a znikomym jego i jak wiatr przemijającym obdarowani uśmiechem, czyli słusznie potrącamy drugiemi, którym tenże los uskąpił swéj łaski? sami w sobie rozważmy! Rodzicom nigdy wywdzięczyć się nie zdołamy! jak to jest wielkie powołanie nauczycieli! Rodzice, bezpośrednio są dawcami życia naszego, a przychodząc na świat w całym stanie niemocy, ich czułej od kolebki pieczołowitości, winni jesteśmy: tchnienie, udoskolenie zmysłowości, pierwsze początki wykształcenia moralnego, wzór do naśladowania. Nauczycielom zaś winni jesteśmy, resztę wszystkiego, co od drugich nabydź można, zanim nasz rozum ugruntuje się na własnych stałych dążeniach. Lecz o ile jest trudno, otrząść się z nasiąkniONych w nas od dzieciństwa nałogów, o ile jest niepodobne siebie samych zwalczenie, o tyle też, gdy sami rozważać zaczynamy i nie znajdujemy potrzeby torowania sobie nowej ścieszki życia, lecz za stósowne uznamy ubitym nam postępować torem, zaciągnęliśmy od rodziców i nauczycieli dług, który my następnie najbliższym pokoleniom naszym spłacać starajmy się.

Lecz każdemu zupełnie oddzielne na téj ziemi wytchnięto stanowisko, i nie ma dwóch w całem znaczeniu podobnych sobie ludzi, a raczej, aby wola człowieka, która w postępowaniu całą jego wartość stanowi; skrępowaną nie była, każdy sam przez się, własnym swoim rozumem, swojemu stanowisku

wytyka granice, każdy sam przez się, swój widokrąg rozciąga, rozprzestrzenia, sam każdy sobie w własnej wyobraźni świat stwarza, a nie jeden nawet jeszcze za życia, na skrzydłach rozbujałego pojęcia wzniesiony, początku swojego dosięgać się zdaje.

Otóż teraz, gdy sam sobą człowiek kierować zaczyna, odtąd godność jego do wieczności rachuje się, oto cała wartość człowieka.

I chociaż, aby nieudolność człowieka, za nisko nie upadła, powstała towarzyskość, przepisano ustawy, jednak wola, w tak czystem, jak bierzemy rozumieniu, ograniczoną przez to bynajmniej nie została, któryż bowiem ustawodawca czytać w głębi duszy jest zdolny? martwe przepisy przeniknąż do gruntu serce?

Z takiego punktu człowieka uważając, czemże jest życie ludzkie? oto polem walki rozumu z pożądliwościami ciała ku dostąpieniu wieńca nieśmiertelności, żeglugą na okręcie duszy ustawicznie kołatanym burzą ciała do portu wieczności, zasługą do osiągnienia wiecznej szczęśliwości, a że nie ziemia ta celem naszym, znikomość rzeczy ziemskich, czczość rozkosz tego świata, niezadowolenie niczém tutaj duszy naszej i bezustanna jej dążność ku czemuś wyższemu, aż nadto jasnym są dowodem.

A zatem nie lgnijmy do tej ziemi i żadnej do niej nie przywiązujmy wartości, starając się jedynie ducha ile można niepokalanego ziemskością oddadź Bogu.

Wjeżdżając do Grenobli, na prawo widzieć się daje góra, w której wydatne części wyobrażają profil Napoleona z jego małym kapeluszem. — Niedawno odbył się w Londynie w Westminster olbrzymi koncert wykonany przez 356 śpiewaków i 275 grających na różnych instrumentach, w ogóle przez 631 osób, wyjąwszy dzielących go sławnych śpiewaków Rubiniego, Tamburiniego, Zuchellego, Jwanowa, Grisego etc. Koncert ten składał się z samych prawie Anglików, wszelako nie zupełnie się udał i nieuczynił spodziewanego wrażenia. — Matka Napoleona pani Leticja Bonaparte ma teraz lat 84, nie dawno bardzo była chorą, lecz znowu wróciła do zdrowia.

W drukarni Józefa Czecha.